

СТАНОВИЩЕ

от проф. дбн Диана Георгиева Иванова,

декан на Факултета по фармация при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, Катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност **„Професор”**, в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност **„Токсикология“**, обявен в ДВ бр. 36/27.04.2018 г. за нуждите на катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“, Факултет „Фармация“ при МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна.

Със заповед № Р-109-382/27.06.2018 г. на Ректора на МУ – Варна съм избрана за член на Научно жури, а със заповед № Р-109-470/20.07.2018 г. съм определена за Председател на НЖ и да изготвя становище по процедура за заемане на академична длъжност „Професор“ по научна специалност **„Токсикология”**. Кандидат в конкурса е д-р **Снежа Златева Златева**, д.м., доцент по токсикология към катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“, Факултет „Фармация“ при МУ – Варна и ръководител и доцент към Клиника за интензивно лечение на остри отравяния и токсикоалергии, ВМА – МБАЛ, Варна.

Процедурата по конкурса е спазена и документите на кандидата са пълни и в съответствие с изискванията на ЗРАС в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна и заложените в него критерии за длъжността „професор“. Осигурен е необходимият минимум от учебна заетост за обявената нова академична длъжност.

1. Кариерно развитие и преподавателски стаж

Доц. Снежа Златева Златева е завършила медицина във Висш Медицински Институт - Варна през 1982г. Специализира „Вътрешни болести“ и през 1989 г. и е призната специалност, а през 1996 г. придобива и втора медицинска специалност по „Клинична токсикология“. След разработване на дисертационен труд през 2005 год. и е присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Токсикология“, а през 2014 г. завършва магистратура „Здравен мениджмънт“. Тя специализира допълнително и клинична хомеопатия (2017 г.), методи за извънбъбречно очистване на кръвта (1992 г.), дерматология (курс 2000 г.) и хистология на кожа в МУ София (2001 г.), алергология, предоперативно кожно-алергологично тестване във ВМА - гр. София (курс 2004 г.), „Основи на токсикологията” - Eurotox, България (2006 г.).

Кариерното развитие на доц. Златева започва през 1982 г. като участъков лекар в гр. Айтос, работи като цехов лекар и токсиколог на Содови заводи гр. Девня (1984–1986 г.), а по-късно - като ординатор във вътрешно отделение на Окръжна болница, гр. Варна (1986–1991 г.). През 1991 г. печели конкурс за асистент към клиника по токсикология към ВМА МБАЛ – Варна, а от 2000 г. е хоноруван асистент и лектор по клинична токсикология и към Катедрата по вътрешни болести на МУ-Варна. От 2007 г. до момента е ръководител на Клиника за лечение на остри отравяния и токсикоалергии на МБАЛ-Варна, към ВМА, като през 2010 г. се хабилитира и заема длъжността „доцент, висше училище“ към същата клиника, а от 2016 г. е доцент и към катедрата по

„Фармакология, токсикология и фармакотерапия“ на Факултета по фармация при МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна. През 2012 г. е награждена от Министъра на здравеопазването с плакет „за професионализъм, всеотдайна грижа за пациентите и принос за издигане авторитета на медицинските специалисти“. Доц. Златева участва в преподаването за студенти по медицина и фармация в МУ Варна, като от 2008 г. до 2013 г. е ръководител на лекционен курс „Морска токсикология“, а по-късно води СИД „Морска медицина“. Участва като съавтор в два учебника - „Морска медицина“ и „Вътрешни болести за студенти по здравни грижи“. Доц. Златева е със средна годишна учебна натовареност над 200 часа, подготвя лекции и практически упражнения за студенти медици (българо- и англоезиково обучение), за стажант лекари, за лекари-специализанти, води курсове за СДО на лекари от системата на МНО.

Доц. Златева развива активна обществена, преподавателска и социална дейност. Основател е на НПО, работеща в областта на превенция на самоубийствата („Суицидопревенция“, 2008 г.), на НПО за превенция на алкохолната злоупотреба и зависимост (Сдружение „Живот без алкохол“, 2011 г.), управител е на Център за социална рехабилитация и интеграция на злоупотребяващи и зависими към алкохол към Община Варна (2014-2023 г.), от 2008 г. е републикански консултант по клинична токсикология за Североизточна България. Доц. Златева има изключителен обществен принос и чрез участието си през 2013-2014 г. в мисия на NATO, ISAF в Афганистан като съветник по медицинско осигуряване на афганистанската армия, база Кабул, за което е награждена с медал от NATO (2014 г.) и грамота от Министерството на отбраната на РБългария (2015 г.).

2. Оценка на научната дейност и научните приноси

Научната продукция на доц. С. Златева възлиза на общо 136 научни труда, публикувани след придобиване на научното звание „доцент“: 44 публикации в пълен текст, 1 монография и 91 участия в научни форуми, обект на рецензиране по конкурса за професор. На една от публикациите доц. Златева е самостоятелен автор, в други 5 е първи автор, в 18 - втори автор и в 6 е водещ автор. Пет от статиите в пълен текст са публикувани в сборници от научни конгреси и книги, а останалите – в периодични научни издания. Шестнадесет са публикациите в български научни списания, а тези в чужбина и издания на английски език с библиотечен индекс - 28. Има представена справка за импакт фактор (1.46), както и справка за намерени общо 29 цитирания на трудовете на кандидата.

Публикациите на доц. Златева се отнасят до следните научни направления в областта на токсикологията: 1. *Морска токсикология* (монография и 4 публикации); 2. *Битови отравяния* (11 публикации). 3. *Зависимости* (5 публикации). 4. *Приложение на хипербарна оксигенация в клиничната токсикология* (5 публикации). 5. *Епидемиологични проблеми при остри отравяния във Варненски регион* (9 публикации). 6. *Съвременни методи на лечение и антидотни средства* (2 публикации). 7. *Лабораторни методи за токсикохимична диагностика на остри екзогенни интоксикации* (5 публикации). 8. *Деонтологични проблеми свързани с комуникацията на пациенти с остри отравяния* (2 публикации). 9. *Отравяния след ухапване от сколопендра* (1 публикация). 10. *Редки клинични случаи* (2 публикации). Приемам представената класификация, както и справката за приносите. Публикациите на доц. Златева засягат проблеми на острите отравяния от токсикологичен, медико-социален, съдебномедицински и обществен аспекти.

Научно-практическият принос на публикациите, свързани с острите интоксикации, се отнася до обогатяване на клиничните характеристики на отравянията с предоставяне на епидемиологични данни, избор на методи за диагностика и лечение, мониториране на антидота.

По отношение на остри отравяния с фосфоорганични пестициди е изработена и предложена скала за прогнозиране продължителността на болничния престой, тежестта на отравянето и обема на лечение. Предлага се алгоритъм за терапевтично поведение при отравяния с фреон или наркомании. Съществен е приносът на публикациите, отнасящи се до използване на канабиноиди за медицински цели, в допълнение на обществената дискусия за легализиране на марихуаната като медикамент в България. Обществен отзвук и значение имат публикациите относно особеностите на психологическото консултиране на пациентите със зависимости, относно алкохолната зависимост в контекста на масови бедствени ситуации, употреба на наркотици от шофьори, относно медицинската експертиза на лицата кандидатстващи за редовна военна служба и доброволния резерв, отнасящите се до деонтологични проблеми свързани с комуникацията на пациенти с остри отравяния. Висока научно-практическа стойност имат и публикациите, съдържащи епидемиологичните данни за период от 25 години, свързани с честотата на остри алкохолни интоксикации, наркотични злоупотреби и други.

Монографичният труд на доц. Златева „Морска токсикология. Отравяния с храна от морето и инциденти с морски животни“ е любопитно и увлекателно четиво, което засяга един неразглеждан до сега проблем в българската научна литература. Той визира хранителни интоксикации с мекотели, които причиняват паралитично, диарийно, неврологично, амнезично и азаспирацидно отравяния. Описват се отравяния с риба: цигуатера, тетродотоксин и хистаминово отравяне. Разглеждат се инциденти с морски животни. Всяка тема включва епидемиология на случаите на отравяне в света, произход на токсините, видове токсини, токсикокинетика, механизъм на действие, клиника с локални поражения, неврологични и общотоксични симптоми, лечение, профилактика и регулации. Монографията е илюстрирана с цветни фотографии и представя собствен клиничен материал при лечение на инциденти с морски животни в Черно море.

Намирам, че трудовете на доц. Златева са актуални научно-приложни разработки, които обхващат слабо изследвани, но от голямо обществено значение области в токсикологията. Те съдържат оригинални приноси, които са в областта на обявения конкурс за професор по токсикология.

3. Заключение

Доц. Златева се представя в настоящия конкурс като изграден учен с научно-приложни разработки и личен пример на обаятелен общественик и утвърден специалист клиницист в областта на токсикологията. Убедена съм, че избирането и за професор към Факултета по фармация ще допринесе за издигането на авторитета на институцията. Представените по конкурса материали и моите лични впечатления ми дават основание да смятам, че съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и Правилника на МУ – Варна за приложението му, кандидатът в настоящия конкурс доцент д-р Снежана Златева отговаря на всички изисквания по обявения конкурс. Ето защо давам положителна оценка на кандидатурата и препоръчвам на Научното жури да гласува положително за избора и за професор по „токсикология“, към Катедрата по фармакология, токсикология и фармакотерапия на Факултета по фармация при Медицински Университет – Варна.

09.08.2018 г.
гр. Варна

Изготвил:.....
(проф. Диана Георгиева Иванова, д.б.н.)